

Alvorlig snak med en sejlerkollega – snak om død og liv – om sikkerhed i og på havnen

- **Snak med Hans-Erik Ottosen,**

- **en beskeden klub-helt.**

Af Jan Hovald Petersen

Frederiksværk sejlkлуб er et godt sted at være medlem. Det beviser det for nyligt lavede interview med en af sejlklubbens ældre sejlere, Hans-Erik, der udover at være bestyrelsesmedlem, også har siddet i havnebestyrelsen i en periode.

Han blev sejler som yngre ved særlige omstændigheder, som han fortæller om i det følgende.

- men han blev en **helt** – altså især blandt os ældre sejlere - da han 2 gange har reddet liv her på havnen. Også det fortælles der om i det følgende:

Interview:

JHP: Hans-Erik Ottosen, hvordan blev du medlem heroppe i Frederiksværk Sejlklub.

HE: Det var meget nemt. Jeg havde lige fået tildelt en plads og da fik jeg at vide af havnefogeden, at jeg skulle være medlem af en klub på havnen – så, da det er en sejlbaad jeg har, så skal jeg selvfølgelig være medlem af en sejlklub.

Så derfor gik jeg ind i sejlklubbens klubhus og den dag var der seniormøde som i dag, - og jeg gik bare ind og hilste på de mennesker, der nu sad der. Og fortalte hvem jeg var – jeg fik en fantastisk modtagelse og forklaringer om alverdens ting og sager. Der blev sørget for, at jeg blev meldt ind i klubben. Det kørte bare 'i olie' fra start af – fin modtagelse, råd og vejledning. Det kan jeg slet ikke klage over på nogen måde.

JHP: Du var inde på for lidt siden om hvordan du blev sejler. Det var noget med din far?

HE: Nej det var min svigerfar. Han var ingeniør på Helsingør Skibsværft . Han havde en motorbaad i Snekkersten havn, men i hele hans ungdom havde han dyrket sejlsport, og var tidligere hjemmehørende i Frederikshavn og havde sejlet mange gange til København bare for at holde weekend. Og det var i

Hans Erik og hustru på tur i Jeaneau 29.2 sejlbaaden (årg. 2000).

Folkebåd.

Men han fulgte meget med i den sejlsport der foregik i Helsingør Nordhavn – og jeg bliver så introduceret dernede, da jeg kunne jo godt tænke mig at prøve det der .. At Sejle Med Sejl !!

Så jeg blev introduceret for forskellige mennesker og der var ca. 14 dage før der var 'Sjælland Rundt' - kapsejladser og der blev jeg så spurgt om jeg kunne have lyst til at være gast på en H-båd?

JHP: Det var en hård start?

HE: Jeg anede jo ikke noget om det overhovedet så jeg sagde at jeg tænker over det til i morgen. Men så! Dagen efter sagde jeg ja – det ville jeg godt.

JHP: Du købte dig en redningsvest ?

Nej, det var der ombord og jeg fik i mellemtiden også snakket med ham der var skipper ombord. Han var meget omhyggelig indstillet. Der var intet i den H-båd af overflødige ting. F.eks. var der ingen hynder. Der var ingen alkohol. Båden var totalt ribbet for det, der ikke skulle bruges og for at båden kunne sejle så hurtigt som overhovedet muligt.

På det tidspunkt var Poul Richard Høj Jensen verdensmester og det var ham, der var det primære mål for den kapsejlad, (Red: at slå ham på målstregen?!).

Jeg har været rundt 3 gange og vi er blevet blandt de 10 bedste i H-båds klassen hver gang. En enkelt gang er vi blevet nummer 2. Rent faktisk – vi sejlede vestom Sjælland, og da vi nåede ned til Møns fyr – da kunne vi se senere, da vi kom i mål, at der havde vi ligget forrest, men vi blev så overhalet i Køge bugt, for da vi når til Drogden er han, Poul R. Høj Jensen, foran os. Vi sejlede med spiler hele vejen og der er ingen der havde set ham. På det tidspunkt da vi når Møns fyr da havde jeg ikke sovet endnu overhovedet, - og da jeg var den tungeste blev jeg kommanderet ud på rælingen og lå der som 'sandsække' – der lå jeg så fra Møns fyr til Drogden - og faldt i søvn mens jeg lå der – og ved ikke hvad der er foregået.

JHP: De klagede ikke over at du ikke var tung nok? Det er jo små marginer, der afgør!

HE: Nej. Det var en meget stabil vind. Men vi blev slået med 4 minutter, da vi nåede over målstregen.

JHP: I har fået færdigen af hvor meget der skal til for at blive vinder?

Den første båd

HE: Ja. Så flyttede jeg fra Helsingør og så faldt sejlsporten helt ud af mit liv. Der har jeg været 23 – 24 år. Faktisk først da jeg bliver 56 køber jeg så en lille motorbåd på 5,15 meter på trailer fordi jeg tænkte: "Jeg måtte ud på det VAND" - og få de oplevelser det giver.

JHP: Var det så for at fiske eller ?

H-båd: klassisk båd GRP, One Class design. . Lgd: 8,28 m br. 2,18 m, sejl: 10,2 m2, 14,8 m2 samt spiler 36 m2

HE: Nej, prøve at tage af sted på weekend ture, måske en ferietur. Men jeg havde et problem, at min kone – bare hun gik ud på en bro, der vippede lidt, så var hun helt 'færdig' og havde slet ikke lyst til at gå ud af denne der bro.

Så jeg tænkte, hvad gør jeg nu? Men jeg havde jo købt båden her. Og vi skulle ud at prøve den, så den første tur valgte jeg så at vi tog til Silkeborgsøerne. For der kan man se land hele tiden og der er grænser for hvor dybt der kan være – og der var enighed om at det 'sku' det være.

JHP: Og at sove i telt?

HE: Nej vi sov i båden. Og det var smart ved Silkeborgsøerne, at der kunne man købe et nummer, man skal have på båden (jeg tror det koster 175 kr for en uge), så fik man adgang til alle klubberne i hele området – og det vil sige at man derved havde adgang til bad og toilet o.s.v. Og man kunne også have sovet i nogle af disse klubbers faciliteter. Vi var der en hel uge og det gik faktisk forrygende godt. Det tog jo 6 – 7 timer at køre derover, rigge op og sætte den i vandet – så var det sen eftermiddag. Da vi så skulle til at sejle af sted – det var meningen at vi ville sejle ud på søerne, da der var en havn udenfor kanalsystemet – det kunne vi ikke komme til, fordi der kom en ARMADA af både, med Hjelen sejlende forrest – og så kom der 400 – 500 både efterfølgende. Og det viste sig at der var regatta-uge og om aftenen var der danmarksmesterskaber i festfyrværkeri, - så vi havde kun eet at gøre – det var at følge med 'strømmen' helt ind til den indre del af Silkeborg – og det var godt at vi havde mange fendere med fordi vi lå som sild i tønne – vi fyldte hele havnen.

Der lå vi så og ventede på at fyrværkeriet skulle starte og skulle overstås – og så skulle alle bådene så ud igen af det her havnebassin. Så jeg tror at klokken var 2 om natten før vi kom ud af det her havnebassin og kom ud i kanalsystemet og i nærheden af den havn, hvor vi kunne overnatte og forsætte turen.

JHP: Det var en god oplevelse alligevel.

HE: Det var fantastisk!

JHP: I valgte ikke at tage ture i Sverige senere?

HE: Joh da. Noget senere, igennem Göta kanalen – jeg har været igennem 3 gange og det er jo fint til motorbåde.

JHP: Og så var du også oppe på nogle af søerne?

HE: Ja, På en af turene skulle vi over Vänern. Det lykkedes også at komme over, men bølgehøjden – ah, men det var for voldsomt. At søen kan rejse sig sådan – det var imponerende og foruroligende - . Vi sejlede ind i havnen og forsøgte at lægge til kaj igen, men så kom der en i en stor Targa 32 motorbåd og sagde at han skulle over nu, så hvis vi var friske så skulle vi bare følge tæt på ham så kunne vi godt komme over. Så det gjorde vi så!

JHP: Så var det ikke så slemt?

HE: Vi lå lige bag ham med 20 – 22 knob! Det tog 3 kvarter så var vi ovre. Der var dejligt smult vand lige der bagved.

JHP: Men hvordan kom du så herop til Frederiksværk Sejlklub?

HE: Så blev der jo stillet krav til større komfort og mere plads. Vi fik solgt vores motorbåd, den var jo i en lade. Da den havde stået med presenning og vi havde haft den i 6 – 7 år og solgte den – så lignede den faktisk en ny båd. Vi fik en god pris for den. Så skulle vi ud og finde en sejlbåd.

JHP: Hvad var det for en?

HE: Den sidste motorbåd vi havde var en græsk båd, fabrikat Largo (6m lang). Vi var så i mellemtiden flyttet til Frederiksværk og så gik vi på jagt efter en sejlbåd – der faldt vi for en Jeanneau 29.2 inde i Skovshoved havn. Der var jo vildt meget plads i båden. Den var jo 8,99 m lang og 2,99 bred, der var lige pludselig masser af plads, der var jo toilet og pantry m.m. Vi købte den 2013 og den er fra år 2000. Den var velholdt og dem der havde haft den havde ingen praktiske evner – de kunne finde ud af at sejle den, men ikke selv at vedligeholde den. Det var overladt til værftet på Skovshoved havn. De havde aldrig installeret noget på båden uden det var med professionelles hjælp. Så båden var i orden.

JHP: Så var der det med at få plads i havnen – var der ledige pladser?

HE: Ja, men det eneste problem var at jeg valgte forkert side af broen. Vi vil helst have sol og vind fra den anden side. Vi måtte bede om at komme om på den anden side. Og der ligger vi fint.

JHP: Og du er så ikke gået i gang med at sejle kapsejls – for så at slå Richard Høj igen?

HE: Nej, nej. Og slet ikke i denne båd her! Det kunne ikke nytte, at vi så efter en båd, der kunne sejle hurtigt. Her handlede det om at der skulle være en god komfort og den skulle være nem at sejle for 1 person. Og den opfylder til fulde de krav.

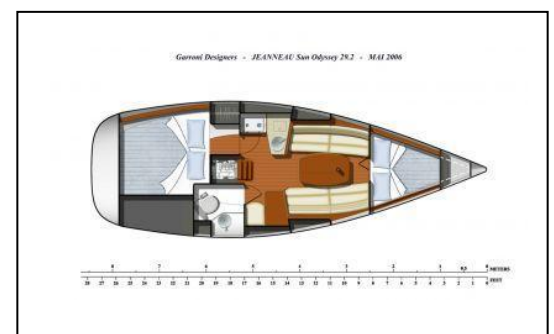
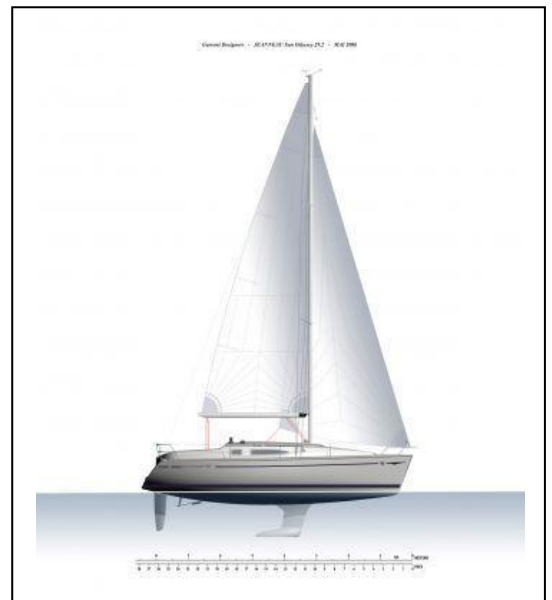
Det hører med til historien at jeg så hvad udlejningsbureauer udlejer, hvad er det for nogle fabrikater og lige præcis Jeanneau, man udlejer meget. Man lover disse udlejningsselskaber, at man kan levere reservedele indenfor 24 timer.

JHP: Så den sejler også i Middelhavet m.m.

HE: Ja, og i Holland, for eksempel, er der ret mange af dem.

Jeanneau 29.2 spec:

- *Length overall: 8.99 m*
- *Hull length: 8.5 m*
- *Standard keel draught : 0.75 m*
- *Weight boat: 2510 kg*
- *Fuel capacity: 45 l*
- *Water capacity: 100 l*
- *Available Engines: 7 à 14 kw*
- *Sails: standard or costum*

Karriere indenfor hospitalsvæsenet

JHP: Men du er jo en slags halv-tekniker i forhold til at lave båd?

HE: Jah, det ved jeg nu ikke. Jeg er sygeplejerske af uddannelse. Det meste af min tid har jeg arbejdet udenfor hospitalerne – jeg er blevet oplært der, man har ikke arbejdet der. Jeg har været i marken i stedet for og det man udstyres med der er i heldigste tilfælde et termometer, et stetoskop og et blodtryksapparat. Og så sin faglige viden.

JHP: Hvor har du så arbejdet.

HE: Jeg har været i ældreplejen hele min tid, specialiserede mig i oprettelse af demensafsnit flere forskellige steder.

En alvorlig hændelse

JHP: Og så er du blevet pensionist – og nyder som flere af os det gode liv her ved fjord og hav – og så har vi vores gode frokoster i seniorafdelingen, ledet af Flemming Dalum, der har ledet afdelingen i de senere år. Og så er det ved et sådant hyggeligt spisemøde’ – eller frokostkomsammen, at der sker noget forfærdeligt, - og du må beskrive det som du oplevede det.

HE: Vedkommende sejler står og holder tale og midt i talen siger han lige pludseligt at, ”jeg bliver sku’ dårlig nu”, og han satte sig så ned og jeg holdt lidt øje med ham – så kunne jeg se, at hovedet faldt ned på brystet – og jeg kunne se, at de der sad ved siden af ham, de reagerede faktisk ikke hurtigt, så jeg rejste mig op med det samme, gik hen og fik fat i ham og lagde ham ned på gulvet. Og – der var ingen puls. For mig var der overhovedet ingen tvivl om at det var hjertestop. Så jeg bad folk om at ringe 112 og en skulle hente hjertestarter ovre på havnekontoret. Og så gik vi ellers i gang med at give hjertemassage og at blæse noget luft ind så hjernen fik noget ilt. Og det gjorde vi en 3 – 4 minutter, måske 5, så var hjertestarteren der. Samtidig med at den blev pakket ud og gjort klar så fortsatte hjertemassagen, men vi fik ikke gang i hjertet på den måde med massage. Først da vi havde aktiveret hjertestarteren så kom der gang i hjertet. Vedkommende vågnede op, kiggede rundt omkring og spurgte: ”Hvad fanden laver jeg hernede?” Og så fik han en forklaring på hvorfor han lå hernede på gulvet.

JHP: Et hjertestop hvor der kræves hurtig handling! Du ved, at jeg løb efter hjertestarteren. Jeg løb jo hvad jeg kunne. Det er en af de aktive ting jeg heldigvis stadig kan som senior – jeg kan stadig løbe.

HE: I sådan en situation som denne her så tæller sekunderne – helt afgørende. Og vigtigt, at hvis man oplever en sådan situation er det, at hjertestarteren kommer med vedkommende på sygehuset. Og jeg må sige, at jeg var virkelig imponeret over, at der gik under 10 minutter, så holdt der en ambulance og 5 –10 minutter efter, så

landede der faktisk en gul rednings helikopter. Det var helt imponerende som systemet fungerede.

JHP: Det er vist ca. 4 – 5 år siden – ja, 4½ år her i marts 2022. Jeg kan huske at hospitalet udtalte sig positivt om forløbet – at det næsten forløb optimalt i den givne situation.

HE: Årsagen til det er, at der er reageret hurtigt. Så hurtigt som man faktisk kan gøre det. Men det var skræmmende at se hvor mange, der ikke vidste hvad de skulle gøre i denne situation. Jeg kan kun opfordre folk til at tage i mod, hvis de bliver tilbudt et hjertestarter kursus. Paradokssalt nok afholdt havnefogeden et kursus få måneder efter hændelsen, men kun få meldte sig. Altså et kursus i havnens regi.

JHP: Jeg skal lige sige, at jeg har en rederuddannelse fra Civilforsvaret, men jeg er jo ikke specialist i det der med hjerte – og hjertestop, men hvis noget er brækket og hvis der kommer krig i Danmark, så er jeg beredt !! I disse tider kan man måske lægge noget vigtigt i det !

SIKKER HAVN projektet

Men du har jo også arbejdet med sikkerhed her i havnen. Og har nu noget på bedding om Sikker Havn!

HE: I havnens bestyrelse har der været drøftet rigtig mange ting – også sikkerhed. Og sikkerhed er også meget vigtigt for mig da min kone var meget bange for høje bølger, skib der krænger o.m.m. – alt er rettet mod sikkerhed. Og når man kikker på hvor mange stiger og redningsposter, der er på havnen, så kan man se at det godt kan blive bedre. Den organisation, der hedder FLID og som omhandler samtlige lystbådehavne i Danmark, er gået sammen med andre organisationer om projektet 'SIKKER HAVN', som også støttes meget af TRYG fonden – er et godt sted at starte. Der kan man opnå en certificering, hvis man opfylder en hel del krav.

Da jeg foreslog det i bestyrelsen var der bred enighed om at Frederiksværk Lystbådehavn skulle certificeres som 'SIKKER HAVN'.

Det er FLID der har nogle folk, der er uddannet og godkendt til at komme og certificere havnene og der er nu udarbejdet en rapport, der næsten er en arbejdsbeskrivelse til havnefogeden om hvad der skal gøres. Og hvilke indkøb m.m. – og det er vi faktisk i fuld gang med. Vi forventer at i løbet af 2022 så bliver havnen certificeret som 'SIKKER HAVN*.

Og det indebærer blandt andet også at en gang om året så skal havnens brugere undervises i brugen af de redningsmidler, der er på havnen.

JHP: Og kan du lige ridse op hvad der kommer af ændringer.

HE: Der bliver maximalt 50 meter mellem hver stige og der er et foto af en sådan stige her i artiklen. Det er den der – den er gul – faktisk lavet i plastic og som faktisk kun kræver lidt vedligeholdelse. Kun rengøring for alger og det der. Der skal indkøbes ret mange stiger – og de har indbygget lys – og vi vil samtidig også montere lys også på de bestående redningsposter med stiger.

JHP: Det lyder som om der bliver en præsentation, når det hele er færdigt.

HE: Det skal der være, da man er forpligtiget til at foretage den årlige undervisning i udstyret. Men der kommer også en øget skiltning. Og et flag, der viser 'Sikker Havn' symbolet.

Havne som er certificeret 'Sikker Havn' er efterspurgt af sejlere.

JHP: Ja, tænk at være en familie, der skal vurdere hvor deres søn eller datter skal ud og boltre sig på havet, de vil helst bruge en sikker havn.

HE: Også vigtigt er at vi i Frederiksværk Lystbådehavn vil mindske risikoen for at få alvorlige ulykker og dødsfald. Vi har haft nogle nær-ved ulykker, men vi har ikke haft nogen drukne ulykker.

JHP: Det bringer os til næste emne. Vi har haft tæt på ulykker og en af havnens medlemmer, der sprang efter sin hund, kom i alvorlig fare. Det må du hellere fortælle om!

HE: Ja, jeg havde været til møde med havnefogeden. Det var sidst på eftermiddagen. Han var ved at lukke sin butik', jeg cykler så og skal over broen ovre ved slæbestedet

(stålbroen) og hører så en der råber HJÆLP !!! – Jeg hører det 2 gange - stopper op og hører så det en gang til. Og jeg kan høre at det en der virkelig har behov for hjælp.

Jeg vender cyklen rundt og cykler tilbage igen og da jeg kommer forbi havnekontoret, da er havnefogeden ved at låse døren – og jeg råber jeg til ham: Kom ned i nærheden af Bro 5, 6 eller 7 og hvis du møder nogen, så tag dem med – der er en der har problemer og råber om hjælp. Og han kunne åbenbart se på mig, at det var alvorligt det her, for han kom løbende bagefter mig, og da jeg kommer i nærheden af den råbende kan jeg høre det igen – sætter min cykel og løber efter lyden. Der er en bådejer, der ligger i vandet med en hund i favnen mellem sin båd og flydebroen og kan ikke komme op. Han fortæller mig, at de havde været ude at sejle og at de skulle i land nu – Hunden plejer at springe fra båden over på flydebroen – men den fejlspringer og lander i vandet og går til bunds med det samme. Bådsejeren hopper i vandet og må dykke 2 gange for at få fat i hunden – holder sig fast i broen, - hunden trækker vejret og har det tilsyneladende godt nok.

Men da jeg så kommer ned tager jeg hunden og sætter den på broen – den løber straks op på land, ryster sig og skal op at tisse!! Den løb rundt på havnen, men blev i nærheden.

I mellemtiden var havnefogeden også kommet og han havde fået en anden person med. Allerførst tager jeg fat i denne bådejer, så han ikke synker ned – men han er afkræftet. Han har ligget i vandet i 5 – 6 minutter. Vantemperaturen ca. 10 – 12 C grader.

Vi får fat i en redningsstige og får sat den i vandet – og får bådejeren op!

Hans eneste kommentar var, at han nok fik skideballe, når han kom hjem fordi der var en derhjemme der havde sagt, at den hund altid skal have redningsvest på! Og hvis den havde haft det så havde den ligget i overfladen. Så havde man nemt kunnet tage den op.

En 'redningsvest med 'håndtag' på.

JHP: Du fortalte tidligere, at der var nogle personer, der bare så på, - sad ikke så langt derfra og bare så på.

HE: Ja, det var ganske forfærdeligt. Det var under 15 meter derfra, der sad 2 mennesker i et cockpit i en sejlbåd - - og som ikke reagerede – og jeg kunne høre det 80 – 85 meter væk i lige luftlinje.

JHP: Men det minder om et gennemgående træk ved uheld og ulykker, at der er en stor passivitet hos mange. De har simpelt hen ikke kunnet fatte at det var ganske alvorligt.

HE: Man kunne **simpelt hen høre** på stemmen, der råbte om hjælp, at det var alvorligt !!

JHP: Hvor langt ville der have været til en redningsstige – f.eks. efter det nye principper?

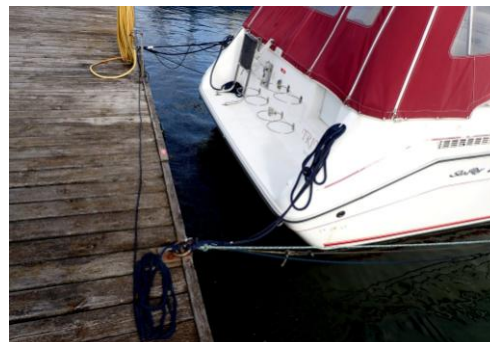
HE: Ja, men her var der under 10 meter til en bestående redningspost. Det er en god ting at orientere sig om hvor de redningsstiger og redningsposter er. Og der kommer skiltninger (også i vandhøjde?) om hvor stiger og poster er.

JHP: Du sagde at der ikke var mere end 30 cm fra kajen til bådens agterkant og badeplatform.

HE: Ja, max 30 cm.

JHP: Altså så kort, at en badestige typisk ikke kan vippe ned eller trækkes ud? Men det har vi jo også har snakket om, at vi må have mere fokus på det i fremtiden – men så for EGEN REGNING vil jeg prøve at slutte af med at sige, - at 2 GANGE REDNING i samme klub, - det er så meget, så markant,- og som sagt 'for egen regning' fortjener du at få en pris, der som

Det er IKKE omtalte båd, men bemærk at badestigen som det ofte er her ikke kan slå ned p.g.a. for kort afstand mellem kaj og båd. ET ALMINDELIGT PROBLEM og kan man nå stigen fra vandet? Der må kunne laves bedre løsninger ?

minimum er en plaquette på et pænt stykke træværk til at sætte op i klublokalet. På lige fod med kapsejladsmarkeringer – og præmier.

Det vil sætte øget fokus på sikkerhed og redning.

HE: Jeg kan supplere med at fortælle, at formanden for sejlklubben har faktisk reddet et barn. Det er ca. 2 år siden. Et barn, en dreng, der havde været oppe at lege på legepladsen og uden opsyn var gået ned på en af flydebroene og 'var røget i baljen'. Han havde en dunjakke på, den holdt ham oppe og det blev hans redning. Han kunne så fiskes op, men klart – det skulle opdages, at han lå der.

Formanden, der som den første opdager drengen, råber om HJÆLP, så alle kan høre det. Den første der hører det er faderen – så han kom farende og sprang direkte i vandet for at redde sønne.

Man fik så sønnen op, men man havde nært ved ikke fået faderen op, da han ikke kunne svømme !!! Man fik ham kun op ved hjælp af en stige.

JHP: Det minder mig om det gode krav fra mange forældre, at børnene ikke kommer på haven uden redningsvest på.

HE: Den der episode, at et barn forlader legepladsen har fået sejlklubben til at donere 6 stk redningsveste til at hænge i et åbent skab – og med besked om, at de er til fri afbenyttelse.

JHP: Børn i en bestemt alder er meget udsatte på en havn – vandets magi og tiltrækning etc. Bare så redningsvestene kommer tilbage i skabet !!

HE: Det er ikke noget krav til 'sikker havn' at have et sådant skab. Den mand som skal godkende 'sikker havn' her i Frederiksværk Lystbådehavn har vi orienteret om vores initiativ med de 6 redningsveste – og han vil tage initiativet med til andre havne. Han synes at det er en strålende ide - og måske tages med som krav i fremtiden.

JHP: Man kan sige at vi i havnen har været tæt på uheld nogle gange.

HE: Ja, det må man sige.

JHP: Jeg husker, at man som sportsdykker i Dansk Sportsdykkerforbund havde en årlig 'tæt på ulykker'-liste, der typisk havde 50 hændelser hvert år. Og så plus den alvorlige liste med dødsulykker og deres omstændigheder – til at alle kan blive mere forsigtige og opmærksomme. Vi mennesker er nok ret meget landdyr, når det kommer til sikkerhed ved vand. Måske er der en lignende fra FLID? Det vil jeg se nærmere på!

Hans-Erik Ottosen, du skal have tak for et godt interview om et meget vigtigt emne.

JHP apr 22

